A°. 1832. | N°. 18.

De uitgave van deze Courant geschiedt des Woensdags en Zaturdags, bij de GEZUSTERS SERRES. Het abonnement is ƒ 9,95 per Jaar.

Advertentiën worden aangenomen tegen 25 cents elken regel, mits op een zegel van 75 cents geschreven. Bijdragen zullen met dankbaarheid ontvangen worden.

SURINAAMSCHE COURANT.

ZATURDAG, DEN 3den MAART.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

Den 13den Februarij 1832. N. L. BRAAM, *Exploicteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie*, aan G. C. HAMPE, van het Huis en Erf, op den hoek van de *Groote Dwars-* en *Hoogestraten*, L. D. N°. 713.

Den 17den. H. STOLKERT, aan P. VAN LEEUWEN, van de Plantagie *de Herstelling*, aan de rivier *Saramacca*.

Idem. J. A. ZEEMAN J. P. ZOON, aan JAN OUDEMAST, van het Huis en Erf, aan de *Steenbakkersstraat*, L. D. N°. 294; alsmede het Erf, L. D. N°. 292.

Den 20sten. J. B. WURMB, aan SIMON JOHs. JUDA, ROZA JUDA, ESTHER van JUDA en JANIE JUDA, van het Huis en Erf, aan de *Groote Rijweg* van de Voorstad *Zeelandia*, L. A. N°. 9.

Den 21sten. L. THIJM, gewezene Vendumeester, aan ISAAC DEL PRADO, van een Erf en Gebouwen, aan de *Saramaccastraat*, L. D. N°. 409.

Idem. ISAAC DEL PRADO, aan J. F. SCHEFFER, van een Huis en Erf, aan de *Saramacca-* of *Pontewerfstraat*, L. D. N°. 499.

Den 28sten. A. J. COMVALIUS, aan Ie. NAHAR MESQUITA qq. WILHA. van VEREUL, van het perceel Land, gelegen aan de *Wanica-* en *Tawajarie-kreeken*, uitmakende den Grond *Monplaisier*.

Idem. H. GOUDMAN qq. G. PAARDEKOOPER, aan E. R. SCHLORHOLTZ, van het Huis en Erf, aan de *Dominestraat*, L. D. N°. 387.

Paramaribo, 1 Maart 1832.

WENTHOLT, *Secretaris.*

De gequalificeerde KURATORS DER NIEUWE WEES-, KURATEELE EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER, zullen op Maandag den 12den dezer, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschreve Kamer, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek verkoopen: Meubelaire Goederen, enz., enz.; 47 stuks 15 voets 1 duims Copie Planken; alsmede 6 Werk Ossen; een Bulletje, twee Koeijen en twee Vaersjes, gestald bij den Heer C. WEIJLER.

Voorts de navolgende Slaven;

KAPTIJN.

PAS OP.

LOUIS.

COURAGE.

ONVERWAGT.

ADAM; — en

MADRIJNTJE.

Allen aankomende den Boedel ABRAHAM GARCIA JR.

Paramaribo, 3 Maart 1832.

C. A. FISCO, 2de Commies.

ALGEMEENE VERGADERING, van het Kollegie DE VEREENIGING, op Zaturdag den 31sten Maart e. k., des avonds ten *zeven* uren.

De Heeren Leden worden uitgenoodigd deze Vergadering met hunnen tegenwoordigheid te vereeren.

Paramaribo, 3 Maart 1832.

F. COBLIJN, Secretaris.

Onlangs is door de Slaven van Plantagie *Nieuw Levant*, een gezonken zes riems CORJAAL opgebragt (waarschijnlijk een Visschersvaartuig.) — Diegenen, welke aanspraak van Eigendom daarop heeft, kan hetzelve tegen betaling dezer Advertentie-kosten, terug bekomen.

WEGGELOOPEN den Neger, genaamd FREDRIK AUGUSTUS, aankomende de ondergeteekende; — die denzelve opvangt, zal het gewone *Vanggeld* genieten.

Paramaribo, 2 Maart 1832.

De Weduwe F. SCHWAAN, geb. MELCHERS.

NIEUWSTIJDINGEN.

Op Zaturdag den 11den December, is Z. M. den Koning van Frankrijk op het punt geweest van vermoord te worden. Op het oogenblik dat de Koning den Franschen Schouwburg zoude binnen treden, werd door de policie-beambten een persoon opgemerkt die moeite deed om tot Z. Ms. rijtuig door te dringen. De bedoelingen van den persoon verdenkende, maakten de policie-agenten zich van hem meester. Onder eenen bruinen tot op den das toegeknoopten jas droeg hij een geestelijk gewaad; in den borstzak van den jas vond men eenen dolk, en in ieder der beide zij-zakken een geladen pistool. Niettegenstaande hij geenerlei vijandelijke beweging heeft gedaan, is hij naar de policie-prefektuur vervoerd.

Men verdiept zich nopens deze zaak in eenen doolhof, van gissingen; geen twijfel is er, of de het vervallen hof toegedane partij heeft getracht *Lodewijk-Philips* te doen vermoorden. Reeds zoude men een zoodanige komplot op het spoor zijn gekomen, hetwelk, in de Vendée en in het Zuiden van Frankrijk zijne zeer wijd omvattende vertakkingen zoude uitspreiden. Men voegt er bij dat de dood van *Lodewijk Philippus* het sein zoude geweest zijn tot eenen, door de Carlistische agenten te Parijs bezoldigden opstand. Overigens doet de policie onderzoek naar deze zaak.

Het door de Kamer der Gedeputeerden aangenomen amendement, volgens welke alle strafbaarheid wordt opgeheven voor lieden die zich eenen adeljken titel aanmatigen, heeft den geheelen adel, en vooral de Pairs-Kamer zeer geheel d; men beschouwt als eene uitgemaakte zaak, dat dit amendement niet in de Kamer der Pairs zal doorgaan.

Onderscheidene personaadjen zijn gedoodverwd tot de formatie eener te benoemen commissie, die ter verligting van 's volks ellende zal moeten werkzaam zijn. Onder anderen staan, zegt men, de heeren *Guizot* en *Charles Dupin* daartoe op de lijst.

Uit de bij het Gouvernement ingekomen berigten nopens Lyon, blijkt dat van de 50.000 personen, die aan den opstand hebben deel genomen, meer dan 35.000, geene Lyonsche werklieden waren. Op dit getal waren er ongeveer 20.000 werklieden uit de naburige departementen en uit Zwitserland, de overige 15,000 waren alle vagebonden en landloopers, die nergens bepaaldelijk te huis behooren.

In de voorstad St. Germain is dezer dagen overleden Mevrouw de Gravin *de S....* en is dan ook hier door aan den dag gekomen de groote gehechtheid van deze Dame voor den oudsten tak der *Bourbons*, daar zij sints het vertrek van *Karel* X hare kamer niet had verlaten, welke kamer op haar bevel in het zwart behangen was; op het behangsel waren tranen en leliën van blik gehecht; op die zelfde wijze waren alle de vertrekken van het huis versierd, terwijl Mevrouw *de S....* even als haar kamermeisje zich immer in rouwgewaad kleedden; alle de huisselijke gereedschappen waren zwart geschilderd, en wat hiervoor niet vatbaar was, had men met floers omwonden. Bij den verkoop der meubelen van de Gravin heeft men zich eerst goed kunnen overtuigen hoe ver de overledene de uiterlijke teekenen van hare smart had uitgestrekt, daar op eene dier verkoopingen een Papegaai werd aangeboden, welke geheel in zwart krib gekleed was.

Uit 38,135 gemeenten in Frankrijk, zijn slechts 24,148 van Scholen voorzien, terwijl 13,984 daarvan geheel ontbloot zijn; er bevinden zich in dat land 19.618 Roomsch-Catholijken, 904 Protestantsche en 62 Israëlitische scholen. Het getal alwaar het stelsel van onderling onderwijs (*enseignement mutuel*) gebezigd wordt, bedraagt 804. Van 2,401,178 jongens van 5 tot 12 jaren oud, ontvangen niet meer dan 1,372,206 onderrigt, en van dit getal worden slechts 681,005, in den zomer, in de scholen opgenomen; derhalve blijven in het beschaafde Frankrijk de helft, en gedurende zes maanden in het jaar, drie vierden der kinderen *zonder* onderwijs.

Men schrijft van Rome, dat de Kardinaal *Gregoire*, afstammende van de *Bourbons*, de Hertogin van *Berry* aan den Paus heeft voorgesteld; welke haar tot de ceremonie van den Pantoffel te kussen, heeft toegelaten; bij die gelegenheid heeft de Hertogin, van Z. Heiligheid een zeer fraaijen rozenkrans ten geschenke bekomen.

— Onlangs is het gezelschap ter verbreiding van de Roomsch Catholijke Eeredienst (*congregatie*), ter voorschrijving van kerkelijke gebruiken (*ritus*), op het Quirinaal to Rome, in tegenwoordigheid van den Heiligen Vader bijeen geweest; aldaar is de twijfel behandeld, nopens de heldhaftige deugdsoefening van Zuster *Maria Francisca des Placis*, kerkelijke dochter (*religeuse*), van de derde orde der strenge observatie van den H. *Petrus d'Alcantara*, in de provincie Napels; volgens de gewoonte der *Congregatie*, bragten de raadgevers voor

de derde reis, en daarna de kardinalen hun gevoelen uit. Deze dienstmaagd des Heeren werd geboren te Napels, den 25sten Maart 1715, en leidde een allerboetvaardigst leven; zij stierf als eene godsalige, den 6 October 1791; *hare heiligheid is door wonderwerken bevestigd geworden.*

In het verslag der zitting, van de Akademie van Schoone Kunsten en Wetenschappen, onlangs te Parijs gehouden, vind men onder het rubriek van *Ontdekkingen van Nieuwe Eilanden in de Stille Zee*, het volgende.

De Amerikaansche Schooner *l'Antarctique*, vertrok in 1829 van New-York naar de Zuidzee, deed eerst Nieuw-Zeeland aan en stevende van daar naar Manille. Gedurende dien laatsten togt (en wel op den 23 Februarij 1830,) ontdekte men eene groep van zes Eilanden, welke op de kaart niet te vinden zijn, en, welke de Kapitein *Groep van Westerfield* noemde. Des anderen daags ontdekte men wederom Nieuwe Eilanden in eene uitgestrektheid van 75 mijlen, van het Noorden naar het Zuid-Oosten, deze bekwamen den naam van *Groep van Berght*. Den 25sten daaraanvolgende, ontmoette men wederom land, welke de Kapitein nu *Livingston-Eiland* noemde, en waarop men veel Kokos-notenboomen ontwaarde.

Den 9 Maart te Manille aangekomen, verliet den Heer *Morell* den 12 April die plaats wederom, om naar het Eiland Fejee te stevenen. Na de Eilanden Ivas, Wallau en Las-Matheus, benevens Tama, Tam-Yvung, Williams en Moucha aangedaan te hebben, waar hij niets dan Kokos-noten ter ververscbing vinden kon, en de Inwoners groot en welgemaakt, en van een vredelievenden aard schenen te zijn, zijnen weg vervolgende, ontdekte hij den 23 Mei wederom zes kleine Eilanden, door engtens van elkander gescheiden en in vollen bloei staande; onderscheidene inboorlingen kwamen aan boord; zij waren groot van gestalte, zwart, en schenen zeer behendig, men had nu eene smederij ter reparering ontscheept, doch, daar de inboorlingen verscheidene gereedschappen ontstolen hadden, zoo bragt men er eenige met een opperhoofd aan boord, doch gedurende de nacht zwommen zij alle naar het land.

Het scheeps-werkvolk begaf zich nu des anderendaags in grooter getal naar het Eiland, want men vreesde vijandelijkheden, die dan ook weldra aanvingen, en wel zoo spoedig, dat van de 21 matrozen slechts vijf wederom scheep kwamen, de andere wierden alle op één na omgebragt, zoo als dit zich later ontdekte.

Kapitein *Morell* moest ten gevolge van dit ongeluk naar Manille terug, om andere manschappen aan boord te nemen, met welke hij dan ook den 13 September in de nabijheid van het vermelde Eiland terugkwam. Het anker was ter naauwernood geworpen of reeds kwamen een groot aantal inboorlingen in hunne praauwen het schip aanvallen, doch eene volle laag van de Schooner verspreidde hun even ras. Een weinig later zag men eene kleine praauw van land steken en naar het schip roeijen, in welke men, tot groote vreugde, een der matroozen ontwaarde, welke men vermoord geloofde. Dit mensch, *Leonord Shaw* geheten, had zich op het oogenblik dat men zijne makkers ombragt in een Bosch gered, waar hij veertien dagen van niets dan Kokos-vruchten had geleefd, eindelijk door de Wilden ontdekt, moest hij vele mishandelingen doorstaan, men liet hem echter in het leven, en gebruikte hem om messen uit het aan den Amerikaan ontstolen ijzer te vervaardigen.

Gedurende zijn verblijf had hij ontdekt, dat al die Eilanden onder een Opperhoofd stonden, aan wien alle de andere cijnsbaar waren, geen de minste spoor van Godsdienst had hij bij deze Wilden ontdekt, en daar hij geene andere kinderen dan die van het Opperhoofd gezien had, zoo veronderstelt men, dat dit Volk hunne kinderen afmaakte; iets dat echter bevestiging verdiende.

Kapitein *Morell* zal een meer breedvoerig verhaal van deze reis in het licht geven; het is wenschelijk, dat hij dan de breedte en hoogte waar deze ontdekkingen geschied zijn mede zal opgeven, iets dat bij deze nota is verzuimd.

MENGELINGEN.

BELOONINGEN VAN GENEESHEEREN.

Men klaagt gewoonlijk over de aanzienlijke kosten, welke de raadgevingen van geneesheeren aan zieken veroorzaken. Door de volgende daadzaken, zal men zich gemakkelijk overtuigen, dat de belooningen, eertijds aan de zonen van AESCULAPIUS betaald, oneindig hooger dan in onze dagen waren. ERASISTRATUS, kleinzoon van ARISTOTELES ontving voor de genezing van den Koning ANTIOCHUS 100 talenten (ruim *f* 180,000). PLINIUS, die deze daadzaak verhaalt, brengt ook bij, dat de jaarwedde van CASSIUS, CALPITANUS ARUNTIUS, ALBUTIUS en RUBIUS, die te *Rome* de plaats van Geneesheer van 's lands wege opvolgende bekleedden 250,500 sestertiën (*f* 18,000) beliep. De Florentijner THADEUS deed nimmer een bezoek buiten de stad onder de 50 kroonen 's daags. De paus HONORIUS deed hem te *Rome* komen, en gaf hem 10,000 kroonen voor eene afwezigheid van korten duur. PHALARIS gaf aan den geneesheer POLIJCLETES vier fiolen gevuld met zuiver goud, twee zilveren bekers van een antiek en kostbaar maaksel, tien paar thericlesche vaten en 50,000 Atheensche kroonen. Hij benoemde hem tot Admiraal van zijne vloot en Generaal van zijn leger, en gaf hem den naam van vader. MELAMPUS, de dochters van PRETUS, koning van *Argus*, genezen hebbende, gaf deze Vorst aan hem, alsmede aan zijn' broeder, elk een derde van zijn koningrijk en eene zijner dochters. De groote Mogol van de achttiende eeuw betaalde zijn' Geneesheer 10,000 kroonen 's jaars. NIJSA MOLLUCUS, koning van *Indie*, gaf aan den Portugeschen Geneesheer GARCIAS 12,080 pardos of onzen zilver. VALLERIUS, Geneesheer van PHILIPPUS II ontving van dezen Prins 6,000 kroonen voor eene genezing van weinig belang. LODIWIJK XI stond aan CERTIÈRE 10,000 kroonen 's maands toe, en aan den neef van dezen het bisdom van *Amiens*, dat 498 kerspellen bevattede.

VIOOLSPELERS BELOONING.

Een parijsche spotvogel heeft zich de moeite gegeven, den magus der viool zijne winst na te rekenen, en het volgende resultaat bekomen. — Wanneer men namelijk aanneemt dat PAGANINI met een concert in de groote opera *f* 2850 gewonnen heeft, en dat de drie stukken, welke de kunstenaar in een concert uitvoert, vijftien bladzijden hebben, ieder van ongeveer zestien liniën, iedere bladzijde heeft echter (ongeveer) 91 takten, derhalve in het geheel 1365 takten. Dus geeft en takt *f* 6, en wel per geheele noot *f* 6; halve noot *f* 3; kwart-noot *f* 1.50; achtste noot 75 Cents en zestiende noot 37½ cents; en dan weder; eene pauze *f* 6; eene halve pauze *f* 3; eene sospir *f* 1.50; eene halve sospir 75 cents; en een vierde sospir 37½ cents; (er zijn *Zuchtjes* die zoo veel niet opbrengen!).

Naar deze berekening blijven er van de *f* 8230 nog *f* 60 over, en dit is juist zoo veel als eene viool met hare toebehooren kost, zoodanig als het conservatoire gewoon is deszelfs beste kweekelingen als eersten prijs toe te kennen.

Op deze wijze kan een rekenliefhebber nog allerlei kunstige opgaven uitwerken, wanneer hij, bijv., den tijd berekent welke PAGANINI tot de compositie of tot de uitvoering zijner kunststukken noodig heeft, of wanneer hij eene equatie stelt, omtrent op deze wijze:

Wanneer *Walter Scott*, tot eenen roman van drie deelen, drie maanden tijd, dus ongeveer 90 dagen, noodig heeft, zoo komt op de 30 dagen een deel (van circa 20 vellen, 320 bladzijden); op één dag 10⅔ bladzijden, op het uur, wanneer hij zoo omstreeks 10 uren per dag arbeidt, eene bladzijde. Wanneer men nu het hororarium in zulke kleine deelen plitst, zoo laat zich daaruit een aartig batig slotje trekken, en een geoefend leerling der algebra kan dat gemakkelijk tot eene equatie brengen.

NIEUWE GODSDIENSTIGE SEKTEN.

In *Engeland* is weder eene nieuwe Godsdienst-sekte ontstaan, wier grondstelling is, dat de Christen-tempels beestenstallen moeten zijn, omdat de Heiland in een stal geboren werd. Dit is reeds de 60ste sekte van deze soort, die sedert HENDRIK VIII in *Engeland* is ontstaan: onder hare aanhangers telt men reeds eene menigte koetsiers.

Eene andere sekte is in het Noordelijk gedeelte van *Duitschland* ontstaan: hare aanhangers gaan geheel naakt. — Dewijl God overal tegenwoordig is, gelooven zij, dat hunne kleederen de onmiddelijke aanraking met God zouden belemmeren.

DE NOORD-AMER. HOOGE SCHOLEN.

In Noord-Amerika zijn thans 20 of 30 hooge scholen. Dat is veel! zal menigeen denken, want het groote Duitschland heeft er niet meer dan 22, of schoon sedert de oprigting der eerste, schier 500 jaren zijn verloopen. Doch eene hooge school *daar is geene Duitsche*. Men rigt er op speculatie zoodanige instellingen op, zoo als men op speculatie kerken bouwt, en ze verhuurt en verkoopt. Onder dergelijke omstandigheden ontstaan en vergaan aldaar de hooge scholen, zoo dat men nimmer zeggen kan *hoeveel* er eigenlijk zijn. De eene heeft toehoorders en geene voor alle vakken vereischte leeraren; andere hebben leeraars maar geene toehoorders. De Regering geeft privilegie tot het stichten eener hooge school doch daarbij komt nimmer eenig bezoldiging te pas. De predikant der plaats wordt als dan professor in de Theologie; een geneesheer wordt professor voor het medische vak een pleitbezorger wordt rector magnificus en te gelijk hoogleeraar in de beide regten, en wanneer nu de hooge school opneemt zoo verkrijgen zij allen, behalve den tijtel ook nog een goed inkomen, door de kollegiegelden der studenten.

OOIJEVAARS IN HET OOSTEN.

Nergens bevinden zich de Ooijevaars beter dan in Turkije. De Muzulman houdt over het algemeen meer van dieren dan van menschen, doch van alle dieren zijn de Ooijevaars hem het liefst. En dezen weten het ook, dat zij «vriendjes, broertjes» van den trotschen Osmanlim zijn, want deze benaming hoort men aldaar zeer dikwerf. Zij bouwen hunne nesten op alle moskeën, torens en en particuliere woonhuizen, doch nooit komen zij aldaar op een Christens dak. Zij wandelen trosch en klepperend door de straten der Turksche ingezetenen heen en weder en men ziet hen op de markten midden onder de menschen loopen, zonder schroom of vrees, doch nooit dwalen zij af naar de streken, die door Grieken en Armeniërs worden bewoond. Althans dus zag het Mac Farlane in 1828 te Pergamus.

HET KAMEEL-GEVECHT.

De Turken zijn gewoon om bij hunne volksfeesten dikwerf een paar kameelen tegen elkander tot toorn op te hitsen, en hen zoo tot een gevecht aan te drijven, nadat aan ieder derzelven een muilband is aangelegd. De dieren plaats zich dan op de achterpooten hoog opgeheven tegen elkander op, zoodat zij van verre het aanzien van een paar vervaarlijke reuzen hebben, die weerszijds er op los slaan. Deze dieren geraken menigmalen, ook zonder opgehitst te zijn, in de hevigste gramschap tegen elkander, hoe vreedzaam zij ook anders zijn mogen; alsdan bijten zij elkander op eene afgriisselijke wijze, tot het den drijveren gelukt hen van een te scheiden.

VALKENPOSTEN.

Een van Fontainebleau weggevlogen valk, *Henri IV*, verzekert men 24 uren later op het eiland Matha gevangen te hebben, zoo dat deze vogel op eenen dag 450 uren ver was gevlogen. De omstandigheden wordt in eene der Fransche dagbladen herhaald, en daarbij het voorstel gedaan om, in stede van Duivenposten, Valkenposten aan te leggen, als bij uitnemendheid ter overbrenging van nieuwstijdingen, effectenkoersen, enz. te bezigen.